

การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์และปัจจัยเกื้อหนุนภายใต้สถานการณ์ แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ด้วยรูปแบบการประชุมออนไลน์ในแพลตฟอร์ม Online Teaching Management and Supporting Factors Under The Pandemic Situation COVID-19 with The Online Meeting Platform

ธรรตพงศ์ วงษ์สวัสดิ์,* อธิพงษ์ คิตติ,** ภัทรฤทัย เกณิกาสมานวรคุณ,*** และพรณัทส แผลงศรี****

Thutsapong Wongsawad, Atipong Kiddee, Phatthararuethai Kenikasahmanworakhun,
and Pornrapat Pleangsorn

Received: September 15, 2021 Revised: October 14, 2021 Accepted: November 17, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์และปัจจัยเกื้อหนุนภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ด้วยรูปแบบการประชุมออนไลน์ในแพลตฟอร์ม 2. เปรียบเทียบความแตกต่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเกื้อหนุน 3. หาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเกื้อหนุน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 - 4 ปีการศึกษา 2563 การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม จำนวน 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบ ได้แก่ ค่าที ค่าเอฟ โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการจัดการเรียนการสอน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเกื้อหนุน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบความสัมพันธ์การจัดการเรียนการสอน พบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกและมีทิศทางเดียวกันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอน, ปัจจัยเกื้อหนุน, แพลตฟอร์ม, ระบบออนไลน์, ไวรัสโควิด-19

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข

** อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยทองสุข

*** ดร. ประจำคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยทองสุข

**** เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักงานสภามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

Abstract

The objectives of this research were to study: 1. the online teaching and learning management and supporting factors under the pandemic situation COVID-19 with online meeting platforms; 2. Compare the differences of online teaching and learning management of personal and supporting factors and 3. to find the relationship between online teaching and learning management of personal and supporting factors, the respondents used in the research were undergraduate students in year 1-4 of the academic year 2020 as group sampling from 206 people, the research instrument was questionnaire, the statistics used for data analysis were mean and standard deviation, the statistics used in the test was t-test, F-test by one-way analysis of variance and Pearson's correlation coefficient.

The results showed that online teaching management an overview at high level, the results of comparing the differences in teaching and learning management found that personal and supporting factors were significantly different at .05; there was high level of positive correlation and same direction statistically significant at .05

Keywords: Teaching and Learning Management, Supporting Factors, Platforms, Online System, COVID-19

บทนำ

วิทยาลัยทองสุข เป็นสถาบันการศึกษาเอกชนในระดับอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ “มีปัญญา มีความรู้ คู่คุณธรรม” ด้วยทักษะทางวิชาการและสร้างเสริมประสบการณ์ เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและประชาคมโลก การบริหาร การเปลี่ยนแปลงท่ามกลางสถานการณ์ทางสังคมและการเมือง รัฐประศาสนศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ การบริหารธุรกิจและเศรษฐกิจ สังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ และการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้ที่ไม่พูดภาษาอื่น ส่งเสริมการผลิตบุคลากรเข้าสู่สังคมที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านภาษา การวิเคราะห์สถานการณ์ ในสภาพปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างเหมาะสม พร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวมทั้ง ภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดปีการศึกษา 2563 ที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการเรียนการสอนจากปกติเป็นรูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ โดยมีการจัดการ การเรียนการสอนได้อย่างครบถ้วนและเหมาะสมในทุกหลักสูตร ทั้งนี้ผู้สอนเลือกใช้รูปแบบการประชุมออนไลน์ ในแพลตฟอร์ม เช่น ZOOM Cloud Meetings, Google Meet, Microsoft Team โดยมีองค์ประกอบการจัดการเรียน การสอนออนไลน์ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ระบบการ ติดต่อสื่อสาร ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ การวัดและการประเมินผล รูปแบบการเรียนการสอนมีหลากหลายวิธี ที่ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันได้ การพิจารณาองค์ประกอบและรูปแบบที่สอดคล้อง เหมาะสมกับ ลักษณะวิชา และบริบทของผู้เรียนจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างมี ประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ (วิทยา วาโย, อภิรติ เจริญบุญกุล, ฉัตรสุตา กานภัยันต์, และจรรยา คนใหญ่, 2563) และยังมีปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ ความหลากหลายของสื่อมัลติมีเดียแอปพลิเคชัน การสร้าง บรรยากาศในการเรียนรู้ ความพร้อมของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งมีผลต่อ การศึกษาที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) และทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคสายพันธุ์ใหม่ หรือเรียกว่า ไวรัสโคโรนา 2019 นับว่าเป็นอีกหนึ่งเหตุการณ์ ประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นบนโลกมนุษย์ที่สร้างความสูญเสียอย่างสุดคณานับ และมีการแพร่กระจายไปเกือบทุกประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ทำให้มีผู้ติดเชื้อจำนวนมากและเพิ่มจำนวนสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ระบบสาธารณสุขในประเทศต่างๆ เกิดสภาวะที่ไม่สามารถรองรับผู้ป่วยได้ทั้งหมด จึงพบผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ซึ่งนอกจากคร่าชีวิตของ ประชากรโลกจำนวนมากแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของทุกคน สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจจำนวน มหาศาล รวมถึงส่งผลกระทบต่อบริการการศึกษา ทั้งนี้ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือ อว. ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อบุคลากร นิสิต นักศึกษา ประชาชนและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินการของหน่วยงานในสถาบันอุดมศึกษา จึงได้ประกาศให้สถาบันการศึกษาดัดแปลงการเรียนการสอนในชั้นเรียน และมีมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เช่นเดียวกับประกาศ

กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2563 เรื่อง ให้สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ ตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2563 เป็นต้นไป โดยให้สถานศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนด้วยการ ไม่ต้องเข้าชั้นเรียนและปรับการเรียนการสอนผ่านทางระบบออนไลน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

ผลกระทบดังกล่าวทุกสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ อย่างไรก็ตาม ให้คงคำนึงถึงผลลัพธ์การเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ COVID-19 จึงตระหนักในสิ่งสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการให้มีการปรับกระบวนการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนต่างตื่นตัวกับการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์เป็นอย่างมาก การจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์เป็นการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางมาพบกัน สามารถสอนได้ทุกที่ทุกเวลา ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และมัลติมีเดียอื่นๆ จะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser ผู้เรียนทุกคนในชั้นเรียนและผู้สอนสามารถติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ อย่างไรก็ตามผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียนมากกว่าปกติ เพราะไม่มีใครสามารถควบคุมดูแลผู้เรียนได้อย่างใกล้ชิด แอปพลิเคชันที่นิยมใช้ในการสอนและการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ ต้องเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้การนำเสนอเนื้อหาบทเรียนทางคอมพิวเตอร์ในรูปแบบของสื่อมัลติมีเดีย ซึ่งแอปพลิเคชันที่นิยมใช้ในการสอนผ่านระบบออนไลน์ ได้แก่ Zoom, Google Classroom, Google Meet, Microsoft Team, Google Hangouts เป็นต้น เครื่องมือเหล่านี้สามารถโหลดใช้และมีความเหมาะสมกับการเรียนผ่านสื่อออนไลน์เป็นอย่างมาก (รัชดากร พลภักดี, 2563)

จากการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คณะผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาว่ามีทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมใดบ้างที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ บทเรียนผ่านออนไลน์ช่วยให้เกิดผลลัพธ์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร การเรียนรู้อย่างอิสระโดยไม่จำกัดด้านเวลาและสถานที่ จะมีปัจจัยเกื้อหนุนใดบ้างที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพ ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนที่ต้องการพัฒนาการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ เพื่อพัฒนาคุณภาพทรัพยากรการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นและตรงตามวัตถุประสงค์การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้มากขึ้น

บททวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนออนไลน์

การเรียนการสอนออนไลน์ (online learning) จัดเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาจากการเปลี่ยนแปลงวิธีเรียนแบบเดิมมาเป็นการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย ยังหมายถึงการเรียนทางไกล หรือการเรียนผ่านเว็บไซต์อีกด้วย การเรียนการสอนออนไลน์จึงเป็นการเรียนทางผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่บวกกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สร้างการศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์คุณภาพสูง โดยไม่จำเป็นต้องเดินทาง เกิดความสะดวกและเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ทุกสถานที่ ทุกเวลา เป็นการสร้างการศึกษาตลอดชีวิตให้กับประชากร การเรียนการสอนออนไลน์เป็นการศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความชอบของตนเอง ในส่วนของเนื้อหาการเรียนประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และสื่อผสมอื่นๆ สิ่งเหล่านี้จะถูกส่งตรงไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser ทั้งผู้เรียน ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นทุกคนสามารถติดต่อสื่อสาร ปรีกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

แบบเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนทั่วไป โดยใช้ E-mail, Chat, Social Network เป็นต้น ด้วยเหตุนี้การเรียนรู้แบบออนไลน์จึงเหมาะสำหรับทุกคนและเรียนได้ทุกเวลา (Worathan technology, 2020) e-Learning ย่อมาจากคำว่า Electronic Learning เป็นการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ซีดีรอม/ดีวีดีรอม เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เครือข่ายเอ็กซ์ทราเน็ต เครือข่ายอินทราเน็ต ดาวเทียม โทรศัพท์มือถือ อุปกรณ์พกพาหน้าจอสัมผัส โดยที่ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้ตามอัธยาศัยได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา ผ่านทางเว็บไซต์ในรูปแบบสื่อมัลติมีเดียไม่ว่าจะเป็นข้อความ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และวิดีโอ อีกทั้งผู้ใช้งานสามารถทำการโต้ตอบได้เสมือนการนั่งเรียนในห้องเรียนปกติ (อานันท์ รัตนธิกุล, 2558)

แนวคิดปัจจัยเกื้อหนุน

ปัจจัยเกื้อหนุนในระบบการเรียนการสอน มีความสำคัญในด้านของการสนับสนุนส่งเสริม กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วยิ่งขึ้น ในการเลือกใช้หรือการจัดองค์ประกอบในด้านนี้ จึงควรคำนึงถึงความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จะมีองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนในแต่ละด้านทั้งด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ปัจจัยเกื้อหนุนถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนทั้งระบบมีความสัมพันธ์และมีประสิทธิภาพ (พวงผกา วรธนะปรกรณ์, และโสภณ ผลประพฤติ, 2553) ผู้สอนควรเลือกอุปกรณ์ประกอบการสอนให้สอดคล้องกับบทเรียน อุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาได้แก่ หนังสือ เอกสารประกอบการสอน สื่อโสตทัศนูปกรณ์ของจริง ภาพ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ซอฟต์แวร์ กระดานดำ ภาพยนตร์ โทรทัศน์วงจรปิด คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การนำเสนอทางคอมพิวเตอร์ เป็นต้น การใช้อุปกรณ์การสอนจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าที่จะนั่งดูอาจารย์นำเสนอทางแผ่นใส หรือฟังอาจารย์พูดอย่างเดียว (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2544)

จากแนวคิดการเรียนการสอนออนไลน์ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นการจัดการเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ผู้เรียนและผู้สอนจัดช่วงเวลา บทเรียนและเนื้อหาการเรียนรู้ รวมถึงการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ซึ่งผู้สอนเลือกใช้อุปกรณ์สำหรับประกอบการสอนให้สอดคล้องกับบทเรียน และมีแอปพลิเคชันเป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน โดยมีปัจจัยเกื้อหนุนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพที่สามารถกำหนดกระบวนการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบนำมาผสมผสานกัน ซึ่งมีส่วนประกอบสำคัญต่อการเรียนออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ได้แก่ การเลือกใช้สื่อมัลติมีเดียแอปพลิเคชัน การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ความพร้อมของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทำให้กระบวนการเรียนการสอนไม่มีขีดจำกัดในเรื่องระยะทาง เวลา สถานที่ เพื่อตอบสนองต่อความสนใจในการเรียนรู้และความสามารถของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์และปัจจัยเกื้อหนุนภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ด้วยรูปแบบการประชุมออนไลน์ในแพลตฟอร์ม

2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเงื่อนไข

3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเงื่อนไข

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และปัจจัยเงื่อนไขต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ แตกต่างกัน

2. ปัจจัยเงื่อนไขต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ แตกต่างกัน

3. ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเงื่อนไข มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 438 คน (งานทะเบียนนักศึกษา วิทยาลัยทองสุข, 2563)

1.2 การสุ่มตัวอย่าง โดยนำจำนวนประชากรทั้งหมดมาเปรียบเทียบกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970, pp. 607-610; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 43-44) ใช้วิธีการวิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จากนักศึกษาในห้องเรียนผ่านระบบออนไลน์ โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่ตอบกลับภายในระยะเวลาที่กำหนดจนครบตามจำนวน 206 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และประสบการณ์คุ้นเคยการใช้สื่อออนไลน์ มีจำนวน 4 ข้อ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเงื่อนไข ได้แก่ ความหลากหลายของสื่อมัลติมีเดียแอปพลิเคชัน จำนวน 5 ข้อ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ ความพร้อมของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 5 ข้อ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำนวน 5 ข้อ รวม 20 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ ได้แก่ ด้านการจัดช่วงเวลาในการเรียนการสอน จำนวน 5 ข้อ ด้านการปรับตัวในบรรยากาศการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ ด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน จำนวน 5 ข้อ ด้านบทเรียนและเนื้อหาการเรียนรู้ที่สำคัญ จำนวน 5 ข้อ และด้านการทบทวนเนื้อหาและการทดสอบ จำนวน 5 ข้อ รวม 25 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด ข้อคำถามเกี่ยวกับการให้ข้อเสนอแนะ รวมข้อคำถามทั้งสิ้น 49 ข้อ

2.2 การตรวจสอบเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาปรับปรุงตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยแต่ละข้อคำถามเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละประเด็นที่มีคำตอบให้เลือกแบบมาตราวัดประมาณค่า (Rating Scale) และนำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยทองสุข จำนวน 30 คน และหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเป็นรายด้านและโดยรวมทั้งฉบับ ได้แก่ ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยเกื้อหนุน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .895 ข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .962 และเมื่อทดสอบแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .964 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ และได้ข้อมูลอย่างสมบูรณ์ทั้งหมด 206 ชุด จึงนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ทดสอบค่าที (T-test) ทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ผลการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์และปัจจัยเกื้อหนุนภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ด้วยรูปแบบการประชุมออนไลน์ในแพลตฟอร์ม

จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์และปัจจัยเกื้อหนุนภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ด้วยรูปแบบการประชุมออนไลน์ในแพลตฟอร์ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุ 21-30 ปี กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 และมีประสบการณ์คุ้นเคยการใช้สื่อออนไลน์มากกว่า 5 ปีขึ้นไป

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาในเชิงลึกจากการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ ศึกษาใน 5 ด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์

(N=206)

การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ ในภาพรวม	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น	อันดับที่
1. ด้านการจัดช่วงเวลาในการเรียนการสอน	4.15	0.74	มาก	1
2. ด้านการปรับตัวในบรรยากาศการเรียนรู้	4.01	0.47	มาก	3
3. ด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน	3.94	0.72	มาก	5
4. ด้านบทเรียนและเนื้อหาการเรียนรู้ที่สำคัญ	4.12	0.42	มาก	2
5. ด้านการทบทวนเนื้อหาและการทดสอบ	3.96	0.44	มาก	4
รวม	4.04	0.65	มาก	

จากตาราง 1 การวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย พบว่า ด้านการจัดช่วงเวลาในการเรียนการสอน ด้านบทเรียนและเนื้อหาการเรียนรู้ที่สำคัญ ด้านการปรับตัวในบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการทบทวนเนื้อหาและการทดสอบ และด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเงื่อนไข

จากผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเงื่อนไข พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นตามผลการทดสอบสมมติฐานที่ต่างต่างกัน ดังตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเงื่อนไข

ตัวแปร	One-Way ANOVA			สมมติฐาน (H1)
	t	F	Sig.(2-tail)	
1. ปัจจัยส่วนบุคคล				
1.1 เพศ	-0.116		0.000*	ยอมรับ
1.2 อายุ		0.202	0.000*	ยอมรับ
1.3 ชั้นปีที่กำลังศึกษา		2.221	0.000*	ยอมรับ
1.4 ประสบการณ์คุ้นเคยการใช้สื่อออนไลน์		5.019	0.000*	ยอมรับ
2. ปัจจัยเงื่อนไข				
2.1 ความหลากหลายของสื่อมัลติมีเดียแอปพลิเคชัน		6.962	0.001*	ยอมรับ
2.2 การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้		10.441	0.000*	ยอมรับ

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเงื่อนไข (ต่อ)

ตัวแปร	One-Way ANOVA			สมมติฐาน (H1)
	t	F	Sig.(2-tail)	
2.3 ความพร้อมของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ		13.667	0.000*	ยอมรับ
2.4 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ		4.901	0.000*	ยอมรับ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ประสบการณ์คุ้นเคยการใช้สื่อออนไลน์ และปัจจัยเงื่อนไข ได้แก่ ความหลากหลายของสื่อมัลติมีเดียแอปพลิเคชัน การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ความพร้อมของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ต่างกัน พบว่า มีการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์และปัจจัยเงื่อนไขภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ด้วยรูปแบบการประชุมออนไลน์ในแพลตฟอร์มแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเงื่อนไข

จากผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเงื่อนไข พบว่า มีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ทั้ง 5 ด้าน ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเงื่อนไข

ตัวแปร	Pearson Correlation		สมมติฐาน (H1)
	r	Sig.(2-tail)	
การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์			
1. ด้านการจัดช่วงเวลาในการเรียนการสอน	0.916	0.000*	ยอมรับ
2. ด้านการปรับตัวในบรรยากาศการเรียนรู้	0.934	0.000*	ยอมรับ
3. ด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน	0.989	0.000*	ยอมรับ
4. ด้านบทเรียนและเนื้อหาการเรียนรู้ที่สำคัญ	0.967	0.000*	ยอมรับ
5. ด้านการทบทวนเนื้อหาและการทดสอบ	0.892	0.000*	ยอมรับ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 ผลการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ประสบการณ์คุ้นเคยการใช้สื่อออนไลน์ และปัจจัยเงื่อนไข ได้แก่ ความหลากหลายของสื่อมัลติมีเดียแอปพลิเคชัน การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ความพร้อมของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ด้านการจัดช่วงเวลาในการเรียนการสอน ด้านการปรับตัวในบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน ด้านบทเรียนและเนื้อหาการเรียนรู้ที่สำคัญ และด้านการทบทวนเนื้อหาและการทดสอบ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกและมีทิศทางเดียวกันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์และปัจจัยเงื่อนไขภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ด้วยรูปแบบการประชุมออนไลน์ในแพลตฟอร์ม ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการเรียนผ่านระบบออนไลน์มีความสะดวกที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาโดยไม่มีข้อจำกัดในการเดินทาง เพียงผู้เรียนใช้ทรัพยากรที่มีสมรรถนะค่อนข้างสูงและเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อเข้าสู่แอปพลิเคชันของชั้นเรียน ก็สามารถเข้าถึงเนื้อหาสาระของบทเรียน ฟังคำบรรยายจากผู้สอนได้ทันที โดยผู้เรียนอาจจะอยู่ที่บ้านหรือที่ทำงาน ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในช่วงเวลาที่สะดวก เหมาะสมได้ตามต้องการ ซึ่งตอบโจทย์สำหรับผู้เรียนที่มีงานประจำหรือกิจกรรมที่มีการกำหนดช่วงเวลา การเรียนออนไลน์จะไม่ส่งผลกระทบต่อภาระงานหลักที่สำคัญยังประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าหนังสือเรียน ค่าอาหาร เครื่องดื่ม และที่พัก เพราะการเรียนออนไลน์อยู่ที่ไหนก็เรียนได้ตามที่ผู้เรียนต้องการ เพียงอยู่ในพื้นที่ที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์ในการเข้าถึงสื่อการเรียน เช่น คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต หรือสมาร์ทโฟน อีกทั้งผู้เรียนสามารถย้อนกลับไปดูบทเรียน เพื่อทบทวนเนื้อหาทำความเข้าใจใหม่ และการทบทวนไม่มีจำกัดจำนวนครั้ง จะเห็นได้ว่าการเรียนผ่านระบบออนไลน์เป็นอีกวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพตนเองในอนาคต และสิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนผ่านระบบออนไลน์ คือ การมีวินัย ความรับผิดชอบต่องาน และมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ซึ่งเหมือนหนึ่งอยู่ในห้องเรียนที่มีสังคมเพื่อนร่วมชั้นเรียน จะสนทนา พูดคุยโต้ตอบหรือซักถามข้อสงสัยได้ตามปกติ สอดคล้องกับงานเขียนของ ยืน ภูววรรธ (2563) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนออนไลน์เป็นเทคโนโลยีที่สามารถรวมกลุ่มคนจำนวนมาก และอาศัยอยู่ต่างสถานที่ให้สามารถทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันได้ผ่านทางอินเทอร์เน็ตเหมือนการพูดคุยกันตามปกติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรศักดิ์ ทองปรีชา (2563) ได้กล่าวว่า การปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ส่งผลให้สถานศึกษาและอาจารย์จำเป็นต้องปรับแผนการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนสะดวกต่อการเรียน และสามารถเข้าถึงบทเรียนได้ทั้งในรูปแบบออฟไลน์และออนไลน์ สอดคล้องกับการศึกษาของ Bramer (2020) ได้กล่าวว่า การเรียนออนไลน์มีข้อดี คือ สะดวกในการเข้าถึงและมีความสะดวกในการทบทวนเรียนรู้ และมีความหลากหลายของวิธีการ ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนเชิงรุกออนไลน์ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลีวัล เลิศสาครศิริ, จุรีย์ นฤมิตเลิศ, และกิตติยา สมุทรประดิษฐ์ (2564)

ได้กล่าวว่า ผู้บริหารและคณาจารย์ควรตระหนักและดำเนินการสิ่งที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีพฤติกรรม การเรียนผ่านระบบออนไลน์ที่ดี

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และประสบการณ์คุ้นเคยการใช้สื่อออนไลน์ที่ต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะ ผู้เรียนส่วนมากเป็นนักศึกษาภาคสมทบ (เรียนวันเสาร์และวันอาทิตย์) เป็นบุคคลในวัยทำงานที่มีความหลากหลายของช่วงอายุและชั้นปีที่กำลังศึกษา ทำให้มีทักษะประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญการใช้สื่อออนไลน์ อีกทั้งการเรียนออนไลน์ยังสร้างความเท่าเทียมด้านการศึกษา ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาบทเรียนได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ด้วยแหล่งข้อมูลที่มีการรวบรวมเป็นเนื้อหาที่มีความหลากหลาย ผู้สอนมีการจัดการความรู้ที่ตรงประเด็นและสามารถอัปเดตข้อมูลในบทเรียนได้เสมอ ทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจที่อยากเรียนรู้ มีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดี ส่งผลให้นักศึกษาภาคสมทบมีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียนที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Galway, Berry, & Takaro (2015) ได้กล่าวว่า นักศึกษามีการรับรู้ในเชิงบวกเป็นส่วนใหญ่ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนออนไลน์ ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของนักศึกษาและเห็นด้วยว่าห้องเรียนออนไลน์เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกับหลักสูตรอื่นๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ ศราวนะวงศ์, ขจร ฝ้ายเทศ, ดวงแก้ว เงินพูนทรัพย์, และวัลลภา จันทรดี (2560) ได้กล่าวว่า ตัวแปรเพศและคณะที่สังกัดต่างกัมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน แต่ใช้เพื่อการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนิสิตที่เรียนในชั้นปีที่ต่างกันมีการใช้เพื่อการเรียนรู้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของปัจจัยเกี่ยวพัน ได้แก่ ความหลากหลายของสื่อมัลติมีเดียแอปพลิเคชัน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อารมณ์ ความพร้อมของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะแอปพลิเคชันมีหลากหลายที่ผู้สอนนำมาเสนอเป็นเนื้อหาและผู้เรียนเข้าถึงได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ได้แก่ Zoom, Google Meet, Microsoft Team ที่มีความสอดคล้องกับสมรรถนะของอุปกรณ์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ผู้สอนเลือกใช้ สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อผู้เรียน และคุณภาพสื่อการเรียนการสอนมีผลต่อการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของผู้เรียน และยังเป็นสิ่งสำคัญต่อการสร้างเจตคติที่ดีในบรรยากาศของกระบวนการเรียนการสอน เนื่องจากปัจจัยเกี่ยวพัน มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านระบบออนไลน์ที่ขึ้นอยู่กับความคาดหวังของผู้สอนและมีความยืดหยุ่นให้กับผู้เรียน สิ่งสำคัญที่สุด คือ ผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบกระบวนการเรียนการสอน ทฤษฎี การวิเคราะห์ และการประเมินการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ที่มีปัจจัยเกี่ยวพัน แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Salamat, Ahmad, Bakht, & Saifi (2018) ได้กล่าวว่า การจัดสรรเวลาในการเรียนรู้ทางออนไลน์มีความยืดหยุ่นกับนักศึกษาและจูงใจนักศึกษาให้ทำงานในความรับผิดชอบของพวกเขาโดยไม่ต้องเข้าไปช่วยเหลือ โดยนักศึกษารู้สึกสะดวกสบายเมื่อพวกเขาใช้อินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติา ทิพย์ไพโรจน์ (2563) ได้กล่าวว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชกานต์ แก้วจันทร์, และธนิษฐ์ รัฐนพวงศ์ภิญโญ (2563) ได้กล่าววากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านคุณภาพและประสบการณ์ของผู้สอน ในการเรียนการสอนออนไลน์มากที่สุด ความพร้อมด้านผู้เรียนส่งผลต่อการเรียนออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ความพร้อมด้านการเรียนการสอนออนไลน์ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 การเรียนการสอนออนไลน์ส่งผลต่อความคาดหวังประสิทธิผลการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ผลการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเงื่อนไข มีความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ ได้แก่ ด้านการจัดช่วงเวลาในการเรียนการสอน ด้านการปรับตัวในบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน ด้านบทเรียนและเนื้อหาการเรียนรู้ที่สำคัญ และด้านการทบทวนเนื้อหาและการทดสอบ โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีทิศทางเดียวกันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะการเรียนผ่านระบบออนไลน์ผู้สอนและผู้เรียนสามารถกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสม และสร้างบรรยากาศพื้นที่ของการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง การมีสมาธิปราศจากสิ่งรบกวนที่เหมาะสม เพื่อให้มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความสนุกสนาน การนำบทเรียนและเนื้อหามาบูรณาการและประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนออนไลน์ด้วยแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัลต่างๆ เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ที่ช่วยดึงดูดความสนใจและสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และส่งผลให้การเรียนมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถทบทวนเนื้อหาสาระของบทเรียนได้ตลอดเวลา และมีความพร้อมต่อการนำเสนอชิ้นงาน การส่งงาน การตรวจสอบเข้าชั้นเรียน รวมถึงการใช้แบบทดสอบออนไลน์ เช่น Google Forms, MS-Forms และที่สำคัญผู้สอนสามารถตรวจงานที่มอบหมายในห้องเรียนออนไลน์ได้อย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็น (Feedback) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ปรับปรุงตนเองเข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ ซึ่งจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์การเรียนผ่านระบบออนไลน์ สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ได้อีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทัศน์ ผักเจริญผล, และคณะ (2563) ได้กล่าวว่า ปัจจัยการเรียนการสอนออนไลน์มีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้เรียนและผู้สอนมากขึ้น เนื่องจากพบว่าการเรียนออนไลน์มีความจำเป็นต้องเพิ่มความสนใจมากกว่าการเรียนในชั้นเรียน เนื่องจากนักศึกษามีสิ่งรบกวนนอกที่รบกวนสมาธิมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Marek, Chew, & Wu (2021) ได้กล่าวว่า ผู้สอนและผู้เรียนออนไลน์ใช้แชทแอปพลิเคชัน เช่น Messenger Line และ Whatsapp เพราะช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้นและช่วยลดช่องว่างระหว่างครูกับนักเรียนอีกด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวพร สุวรรณณิ (2560) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการเรียนและการจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนและความรู้พื้นฐานเดิมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุป

จากข้อค้นพบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ด้วยรูปแบบการประชุมออนไลน์ในแพลตฟอร์มที่ผู้สอนเลือกใช้ ได้แก่ Zoom Cloud Meetings, Google Meet และ Microsoft Team สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้เสมือนหนึ่งการเรียนในชั้นเรียนปกติ หากวิทยาลัยทองสุขมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ก็จะมีทางเลือกและเอื้ออำนวยความสะดวกต่อผู้สนใจที่จะเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยได้อีกทางหนึ่ง เพราะในสถานการณ์ปัจจุบันการเรียนแบบออนไลน์ค่อนข้างเป็นที่ยอมรับและนิยมอย่างมากในหมู่ของผู้เรียนทั่วไป โดยเฉพาะคนวัยทำงานที่มีงานประจำ ซึ่งมีข้อจำกัดทางด้านเวลา การเดินทาง ค่าใช้จ่าย ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนออนไลน์จะเป็นประโยชน์และตอบโจทย์ของคนกลุ่มนี้ด้วยการเข้าถึง อีกทั้งเปิดโอกาสและสร้างความเท่าเทียมด้านการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เกิดจากผู้สอนเลือกใช้แอปพลิเคชันที่มีหลากหลาย ด้วยรูปแบบการประชุมออนไลน์ในแพลตฟอร์ม เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงได้ง่ายสะดวกรวดเร็วและไม่มีค่าใช้จ่าย ที่สำคัญต้องขึ้นอยู่กับสมรรถนะของอุปกรณ์และพื้นที่บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ผู้เรียนเข้าใจเลือกใช้ และสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ดังนั้น การพัฒนาส่งเสริมการเรียนออนไลน์ จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้สอนได้พัฒนาองค์ความรู้และเข้าใจในการออกแบบกระบวนการเรียนการสอน ทฤษฎีการสอน การวิเคราะห์ และการประเมินการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ อันจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้วิทยาลัยมีชื่อเสียงในการพัฒนาหลักสูตรและการผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพในระดับชาติ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากระบวนการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก
2. ควรศึกษาประสิทธิผลของผู้เรียนในด้านการออกแบบบทเรียน การจัดการห้องเรียน การใช้สื่อในการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552**.
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 126 ตอนพิเศษ 125 ง วันที่ 31 สิงหาคม 2552. สืบค้น ธันวาคม 21,
2563, จาก <https://www.acad.nu.ac.th/devcourse/docs>.
- _____. (2563). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องให้สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับ
ของกระทรวงศึกษาธิการปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ**. สืบค้น มกราคม 11, 2564, จาก
<http://www.ptnpeo.moe.go.th/ptn2019/edupdate/4950/>.
- จิรกิตี ทองปรีชา. (2563). **การบริหารจัดการเรียนการสอน ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ระดับมัธยมศึกษา
พื้นที่โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
จุฑารัตน์ ศราวุฒวงศ์, ขจร ฝ่ายเทศ, ดวงแก้ว เงินพูนทรัพย์, และวัลลภา จันทรี. (2560, กรกฎาคม-ธันวาคม).
พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
วารสารบรรณศาสตร์ มศว., 10(2), 16-31.
- นิชกานต์ แก้วจันทร์, และธนิษฐ์ รัตนพงศ์ปัญญา. (2563). **ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน
และความคาดหวังประสิทธิผลการศึกษาในระบบการเรียนการสอนออนไลน์ในทรศนะ
ของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. สืบค้น มกราคม 4, 2564, จาก
http://www.mis.ms.su.ac.th/MISMS02/PDF01/20210713_nichakarn_kaewchan.pdf.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พวงผกา วรรณะปรกรณ์, และโสภณ ผลประพจน์. (2553). **รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการจัด
การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิชาสัมมนาวิชาชีพด้านมัลติมีเดียของนักศึกษาชั้นปีที่ 4
สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย**. นครราชสีมา: คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- มาลีวัล เลิศสาครศิริ, จุริย์ นฤมิตรเลิศ, และกิตติยา สมุทรประดิษฐ์. (2564, มกราคม-มิถุนายน). **ปัจจัยที่มีผลต่อ
พฤติกรรมกรเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จากสถานการณ์โควิด-19**.
วารสารสุขภาพกับการจัดการสุขภาพ, 7(1), 12-27.
- ยีน ภู่วรรณ. (2563). **ตามไปโควิด-19 จะพลิกโลกการศึกษาอย่างไร**. สืบค้น ธันวาคม 6, 2563,
จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/877251>.
- รัชดากร พลภักดี. (2563, มกราคม-เมษายน). **การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์
COVID-19**. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 19(1), 1-5.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2544). **การพัฒนาการเรียนการสอนทางการอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิทยา วาโย, อภิรติ เจริญกุล, ฉัตรสุตา กานกายนันต์, และจรรยา คนใหญ่. (2563, พฤษภาคม-สิงหาคม). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19: แนวคิด และการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. **วารสารศูนย์อนามัยที่ 9, 14(34)**, 285-298.
- วิทยาลัยทองสุข. (2563). **งานทะเบียนนักศึกษา ปีการศึกษา 2563**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- วิทัศน์ ผักเจริญผล, และคณะ. (2563, มกราคม-มิถุนายน). ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ภายใต้สถานการณ์ระบาดไวรัส Covid-19. **วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์, 4(1)**, 44-61.
- ศิวพร สุวรรณมณี. (2560, พฤษภาคม-สิงหาคม). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษธุรกิจ ของนักศึกษาไทย: กรณีศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจพื้นฐาน ในระดับมหาวิทยาลัย. **วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย, 37(2)**, 289-308.
- สุชาดา ทิพย์ไพโรจน์. (2563). การจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนสิงห์บุรี. สืบค้น กุมภาพันธ์ 3, 2564, จาก <https://sing.ac.th/web/wp-content/uploads/2021/01การจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์.pdf>.
- อานันท์ รัตนธิกุล. (2558). **ติดตั้งและบริหารระบบ e-Learning ด้วย Moodle**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- Bramer, C. (2020, June). Preregistration Adult Nursing Students' Experiences of Online Learning: A Qualitative Study. **British Journal of Nursing, 29(12)**, 677-683.
- Galway, L. P., Berry, B., & Takaro, T.K. (2015, September). Student Perceptions and Lessons Learned from Flipping A Master's Level Environmental and Occupational Health Course. Burnaby: Simon Fraser University. **Canadian Journal of Learning and Technology, 41(2)**, 7-16.
- Marek, M.W., Chew, C.S., & Wu, W.V. (2021, January). Teacher Experiences in Converting Classes to Distance Learning in the COVID-19 Pandemic. **International Journal of Distance Education Technologies, 19(1)**, 89-109.
- Salamat, L., Ahmad, G., Bakht, I., & Saifi, I.L. (2018, April). Effects of E-Learning on Students' Academic Learning at University Level. **Asian Innovative Journal of Social Sciences & Humanities (AIJSSH), 2(2)**, 1-12.
- Worathan technology. (2020). **การเรียนการสอนออนไลน์ คือ?** สืบค้น ธันวาคม 26, 2563, จาก <https://www.worathan.co.th/รายละเอียด/5dce36b35005500012ea9c6b/การเรียนการสอนออนไลน์คือ/5e71a1cb92d8170012f4593e>.

